

מקורות וגישות בחקר אפריקה

ימי שני, 14-16:00

פרופ' לין שלר

lynnsch@bgu.ac.il

שעות קבלה: בתיאום מראש

תיאור הקורס:

This course will examine the production of knowledge on Africa over time. We will examine the methodologies and sources used in the study of Africa, and the impact of various political and ideological currents on the construction of knowledge of Africa in both the past and present. We will attempt to understand how Africa has been researched by both western and African scholars, and examine the central approaches and currents employed in a variety of disciplines over time.

הקורס יבחן את ייצור הידע על אפריקה לאורך השנים. נדון במתודולוגיות ובמקורות שהיו בשימוש בחקר אפריקה ובהשפעתם של זרמים פוליטיים ואידיאולוגיים שונים על הבניית הידע על אודות אפריקה בעבר ובהווה. ננסה להבין כיצד נחקרה אפריקה על ידי חוקרים מערביים ואפריקנים ונבחן את הגישות והזרמים המרכזיים בהן השתמשו דיסציפלינות שונות.

דרישות:

נוכחות: חובה- חיסורים מעל המותר יגרמו לפסילת הקורס
הרכב הציון:

10% - השתתפות פעילה המבוססת על קריאה שבועית

90% - 3 מטלות: כל אחת 30% מהציון

הגשת המטלות באימייל לעוזרת ההוראה, נעמה מורג-זמונסקי
איחור בהגשת המטלה: הורדת 5 נקודות על כל יום איחור

שימו לב: השימוש בלפטופים וטלפונים בכיתה אסור בהחלט. סטודנטים מתבקשים לשים
מכשירים בתיקים במהלך כל השיעור.

המצלה: מומלץ לסטודנטים להקשיב מדי יום לתוכנית הרדיו "פוקוס אפריקה"

<http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/africa/default.stm>

התוכנית תספק ידע רחב ומעודכן על המתרחש ביבשת.

רשימת קריאה

(הזכות לשינויים שמורה)

31.10 מבוא: מי יודע? הבניית ידע על אפריקה

Keim, Curtis. 2009. "Changing our Mind about Africa" and "How we Learn" in *Mistaking Africa: Curiosities and Inventions of the American Mind*. Westview Press.

Wright, Donald R. 1999. "What Do You Mean There Were No Tribes in Africa?": Thoughts on Boundaries: And Related Matters: In Precolonial Africa." *History in Africa* 26: 409-426.

7.11 מבוא: מי יודע? הבניית ידע על אפריקה - המשך

לין שלר, "מבוא" בתוך השדות באפריקה: חוויות של מחקר והבניית ידע. עורכות: ר. ג'ניאן, נ. לוי, ול. שלר (פרדס ספרים, חיפה, 2016).

מקורות ידע:

14.11 מסורות שבעל-פה והיסטוריה של אפריקה

Vansina, Jan. 1985. *Oral Tradition as History*, 27-32. Univ. Wisconsin Press.
Spear, Thomas. 1981. "Oral Traditions: Whose History?." *The Journal of Pacific History* 16 (3): 133-148.

הילה סגל-קליין, "תרגום ככוח מעצב: דינמיקה של ידע בעבודה עם מתורגמן בקניה"
בתוך השדות באפריקה: חוויות של מחקר והבניית ידע. עורכות: ר. ג'יניאו, נ. לוי, ול. שלר (פרדס ספרים, חיפה, 2016).

21.11 היסטוריה אוראלית: שאלות מתודולוגיות

Hamilton, Carol. 1987. "Ideology and Oral Traditions: Listening to Voices "from Below." *History in Africa* 11: 67-86.

לין שלר, "סודות ושתיקות: כתיבת ההיסטוריה של נשים אפריקניות", *זמנים*, 102:68-79.

28.11 אנתרופולוגיה ואתנוגרפיה

איתמר דובינסקי, "גלובלי ומקומי: שאלות אתיות ומתודולוגיות בחקר אקדמיות לכדורגל בגאנה"
בתוך השדות באפריקה: חוויות של מחקר והבניית ידע. עורכות: ר. ג'יניאו, נ. לוי, ול. שלר (פרדס ספרים, חיפה, 2016).

נהרה פלדמן, "לגלות שאת אישה לבנה: עבודת שדה במאלי" בתוך השדות באפריקה: חוויות של מחקר והבניית ידע. עורכות: ר. ג'יניאו, נ. לוי, ול. שלר (פרדס ספרים, חיפה, 2016).

הגשת מטלה #1

5.12 הדרכה בספרייה

12.12 שרידים קולוניאליים: ארכיונים, ארכיטקטורה וצילום

סעיד, אדוארד. 2000. אוריינטליזם, תרגום – עתליה זילבר. תל אביב: עם עובד. (קטעים)

Van Allen, Judith. 1975. "Aba Riots' or Igbo 'Women's War'? Ideology, Stratification, and the Invisibility of Women." *Ufahamu: A Journal of African Studies* 6 (1): 11-39

19.12 ביוגרפיות: מנהיגים ואידילוגיות פוליטיות

Excerpts from the following:

Kaunda, K.D. 1968/1974. *Humanism in Zambia and a Guide to its Implementation*. Part I & II. Lusaka: Zambian Information Services.

Nyerere, Julius. 1962. *Ujamaa: Essays on Socialism*, Oxford: Oxford University Press.

Senghor, Léopold Sédar. *Nationhood and the African Road to Socialism*, Paris, Présence Africaine.

Sankara, Thomas. 1988. *Thomas Sankara Speaks: The Burkina Faso Revolution, 1983-87*, Pathfinder Press.

26.12 הרומן האפריקאי

אצ'בה, צ'ינואה. 2015. *הכל קורס*, תרגום- אביעד שטיר. ספרי עליית הגג.

הגשת מטלה #2

2.1 כלכלנים והבניית ידע על אפריקה

Escobar, Arturo. 2008. "The Problematization of Poverty: The Tale of Three Worlds of Development." In *Development: A Cultural Studies Reader*, edited by S. Schech and J. Haggis. New York: Blackwell.

Shresta, Nanda. 2008. "Becoming a Development Category, In *Development: A Cultural Studies Reader*, edited by S. Schech and J. Haggis. New York: Blackwell.

9.1 מוסיקה, חברה ופוליטיקה באפריקה מרצה אורח: יאיר השחר, האוניברסיטה העברית

16.1 כנס חוקרים צעירים של מרכז אפריקה : פרטים בהמשך

24.1 הבניית ידע וספקות בעידן פוסט-קולוניאלית שוחט, אלה, "הערות על ה'פוסט-קולוניאליזם'", בתוך אלה שוחט, **זיכרונות אסורים: לקראת מחשבה רב-תרבותית** (קשת המזרח, בימת קדם לספרות, 2001), עמ' 274 – 297.

יאנג, רוברט, **פוסט-קולוניאליזם - מבוא**. תרגמה: תמי אילון-אורטל. (תל אביב: רסלינג 2008)
(מבוא)

צבר, גליה, "דברים שרואים מכאן לא רואים משם: אתגרים ודילמות במחקר שדה"
בתוך **השדות באפריקה: חוויות של מחקר והבניית ידע**. עורכות: ר. ג'יניאו, נ. לוי, ול. שלר (פרדס ספרים, חיפה, 2016).

הגשת מטלה #3